

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 15 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Nyílt tér: soronként 20 fill.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő
Kéziratokat nem adunk vissza.

Karácsonykor.

Irta: HALMY GYULA.

— „Az Eszme áll, mióta a világ!
Felé a kor, csak fokról-fokra hág!

Tehát az Eszme és az Igaz egyenlő a világ teremtésével, amely évezredekre vezethető vissza.

Az Eszme és az Igaz örök, csakis a leplei változnak. Vagyis egyes emberek jellemében, tetteiben domborodik ki s tükröződik a világ ezen Achilles sarka.

A vallás, a hit, a dogma Jézus Krisztusban ünnepli az Eszme és Igaz gazdag virágkorát s benne imádja, dicshírt azok megtestesülését.

De nemcsak a vallásnak, hanem a különböző tudomány ágaknak is megvannak a maguk prófétái, vateszei, Jézus Krisztusai!

Akik martír halált szenvedve elvérzenek az Igazságért s pálma helyett töviskorona jut nekik osztályrészül.

Hány, meg hány Krisztus, félreismeret zseni pusztul el úgy mint egy parányi hab az élet viharzó tengerén.

S viszont hány meg hány anti Krisztus hirdeti a hit leple alatt a jellemet, becsületességet, a szerénységet, s vizet prédikálva, de bort iva farizeus, álkegyes és mégis fölemelt fővel jár-kél az emberek között s martíromságnak veszi a világ méltó támadásait.

A templomokat isten árnyainak nevezik, amely hely egyedüli remigiuma a szenvedőnek, sorsüldözöttnek s oda siet megnyugvást keresni.

Ma már az sem az önzetlen, tiszta lelkek otthona, hivalkodásból mennek sokan a templomba, hogy lecáfolják, lebecsméreljék egymást.

A karácsony s a többi ünnepek sokaknak új ruhát jelentenek és sokan

manapság nem is mennek templomba, ha nincsen meg az előírt divatos „kosztüm!“ Ma már a hit leple alatt is megtámadjuk egymást s a hit szegény szolgálói is visszaélnék sokszor magasztos hivatásukkal.

Bizony, bizony nagyot fordult a világ kereke!

Ma már az igazság nem kiáltja, hogy: véreddel pecsételj meg engem! A hit nem sugallja: szenvedd a máglyának tüzeit érettem! A szeretet nem követeli: halj meg és én megdicsőülök általad! A barátság nem kívánja: mondj le érdekedben javaidról, szerelmedről, életedről! Ma már a bölcs tanács helyett az okatlan nagyképűség, a meggyőző érv helyett a zseb telhetetlenségének a szelleme hódít és uralkodik; sőt sokan a pénzért feláldozzák becsületüket, jellemüket, hogy tisztességtelen uton-módon jussanak hozzá.

Társadalmi állapotaink züllöttségére gondolva s látva azt a kétségbeejtő helyzetet, hogy miként emelkedik fölébe az értelemnek: a rövidlátás, a bölcs tanácsnak a felkapott jelszó, az áldozatkézségnek a szükkeblőség: bizony nem csodáljuk, ha a lelkeken csakugyan erőt vesz egy nyomasztó gondolat, az t. i. hogy a közügyeket szolgálni érintetlen lélekkel, tiszta szívvvel — önzetlenül csakugyan — esztelenség!

Ezek azok az eszmék, gondolatok, amelyek a Messiás születése napján, karácsonykor agyunkon átröpülnek!

Hajdan, a Messiás idejében más volt a világ folyása, gondolkozása, érzülete, de mióta a könnyű fegyverzetű emberek, szélhámosok, pénzkufárok, uzso-

rások stb. . . lovagolnak a Messiásokon s győzedelmeskedik a csel, az ármány az Igazság és Eszme felett, legokosabb elvonulni s távolról nézni a hullámgyűrűket, a melyek már-már elnyeléssel fenyegetik a züllött társadalmat.

De eltekintve mindezen szomorú képektől, melyek a társadalom, de különösen egyes tipikus alakok kóros elváltozásai, Fogarason ez idő szerint mégis karácsony van, mert a megye vezető főeleme a jog, törvény és igazság predesztinált bajnoka: Széll József főispán megteremtette az egyenlőséget, az igazságot ebben a vármegyében.

A renezánsz, a karácsony, a megújulás boldogító napja ragyog meggyénk felett, s bár adná az isten, hogy még sokáig sütkérezzünk ennek a napnak az izzó fényében, mely megteremtette a szeretet, békesség és igazság karácsonyát vármegyénkben!

Ha van is itt-ott szenny, bűn, az még mind a multak emléke melyet azonban a karácsony áldott sugarai lassan-lassan, észrevétlenül, de biztosan el fognak söpörni!

Ha vannak is Gosztaszok és Dizmászok, akik az igazságot elakarják temetni, keresztre akarják feszíteni, nem tart az a Nagypéntek sokáig, mert eljön karácsony, az Eszme és Igaz dicső diadala, amelynek védő szárnyai alatt feltámad az igazság, kitör és eget kér! Ne örvendjete hát ti kicsiny hitűek, ti farizeusok, halvány mécsesei a való életnek, mert míg a karácsony békéltető, szelid napja, fénye ragyog vármegyénk felett, addig a ti haszonleséseitek, pislálkozó sugaraitok el fog homályosodni,

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban — Ára üvegenként 4.— korona.

enyészni a vármegye napjának tündöklő ragyogása, fénye mellett.

Kívánjuk, ez a nap, a szent karácsony, a szeretet és béke ünnepé ragyogjon mindig Fogaras felett, hogy ne érhesse meg soha a feldaraboltság szomorú Nagypéntekét!

A törvényhatósági bizottság közgyűlése.

Folyó hó 21-én tartotta ez évben utolsó — rendkívüli — közgyűlést vármegyénk törvényhatósági bizottsága.

Az elég szép számban megjelent tagok éljenzéssel fogadták a közgyűlési teremben megjelent főispánt, ki reggeli 9 órakor rövid beszéddel megnyitotta a közgyűlést. Mindezek előtt az 1908. évi XLIV—XLV. törvények lettek kihirdetve.

A miniszteri leiratok során tudomásul vette a közgyűlés a belügyminiszteri rendeletet, mellyel a megyeház javításához szükséges 1150 kor. 14 fill. összeg felhasználását engedélyezte.

Az idegen vármegyék átiratai között Sopronmegyének az automobil forgalom rendezése és Komárommegyének falusi gazdakörök szervezése iránt megküldött átiratait tárgyalta és mivel az automobil forgalom szabályozása iránt vármegyénk már alkotott szabályrendeletet, mely kormányhatósági jóváhagyás alá van terjesztve, azt egyszerűen tudomásul vette a közgyűlés, míg a falusi gazdakörök szervezése iránt érkezett átiratot pártolni határozta.

A vármegyei kebli ügyek során Földvár község részére 8000 kor. költsön folyósítását határozta el a közgyűlés, a vármegyei levéltárnok azon kérését, hogy a levéltárnál egy szolgáló áliás rendszeresítették elutasította, a társasközi iparról alkotott vármegyei szabályrendeletet újabb szövegben elfogalta miután lakberek rendezése folytán a főistani állással is nagyobb lakbér van összekötve, elhatározta a közgyűlés, hogy kérvényt intéz

a belügyminiszter urhoz, mikép a magasabb lakbért adja meg a megye részére a természetben szolgáltatott főispáni lakás után.

A kereskedelmi miniszteri leiratot mellyel a telefonhálózat ügyében hozott megyei határozat jóváhagyásáról értesítette a törvényhatóságot, a közgyűlés köszönettel tudomásul vette és elhatározta, hogy Alsószombatfalva községet is a hálózatba bevonja a költségek fedezésére szükséges 50.000 kor. összeget saját jóállása mellett kölcsönképen veszi fel, egyúttal elfogadta a bemutatott kötelezvényeket. A határozat a hivatalos lapban közzéteendő s az után jóváhagyás végett a kormányhoz lesz felterjesztendő.

A fogaras-brassói h. é. vasut építéséhez megszavazott hozzájárulás fedezésére szolgáló 220000 kor. esedékes összegre nézve elhatározta a közgyűlés, hogy elfogadja a pesti magyar kereskedelmi bank ajánlatát, mely szerint nevezett bank hajlandó 5% melletti 100 félév alatt részletekben visszafizetendő törlesztés mellett az említett összeget kölcsönképp megszavazni. Ezen kölcsönt a közüti alap terhére határozta el felvenni s megbizta az alispánt, továbbá Dr. Turku János és Skurtu János bizottsági tagokat, hogy a közjegyzői okiratot kiállítsák, illetve a megye nevében aláírják s a kölcsön felvételéről gondoskodjanak.

A hasznos madarak védelme tárgyában alkotott s bemutatott községi szabályrendeleteket a közgyűlés jóváhagyta s azon községeket, melyek ilyen szabályrendeleteket nem készítettek, újabb határozatok hozatalára utasította.

A vármegyei közkórház építésénél 12750 kor. több kiadás merült fel, melyre nézve a közgyűlés elhatározta, hogy ezen összeget a vármegyei tisztii nyugdíj alapból előlegezi s felkéri a belügyminisztert, hogy az ápolási díjakat 1909. évre emelje, hogy ily módon a kiadások fedezhetőek legyenek. Be lett jelentve, hogy a belügyminiszterium az 1909. évi kórházi költségvetést jóváhagyta.

A községi ügyek tárgyalása veit ezután hosszabb időt igénybe, mely ügyek azonban

inkább helyi — kisebbrendű — érdekekkel bírtak.

A magánosok kérései között fontosabb tárgy volt Dr. Dániel Ödön kórházi igazgató kérése, mellyel nyugdíjazását kérte.

A közgyűlés elhatározta, hogy kérelmezőt 33 évi szolgálattal fizetésének 86%-val számított 2064 kor. évi nyugdíjjal 1909. évi január 15-től kezdődően nyugdíjba helyezi. Ezután a gyűlés jegyzőkönyve hitelesítve lett és a közgyűlést az elnöklő főispán még a délelőtti órákban berekesztette.

Korcsolyateret az ifjuságnak.

Fogaras, 1908. dec. 28.

Az ifjuság nevelésében a testedzés egyenlő fontossággal bír a lélek edzésével, nemesítésével. Ki ne látná ezt be és ki ne járulna hozzá azon óhajunkhoz, hogy az ifjuság részére külön korcsolyateret nyissanak. Már tavaly fölmerült a panasz, hogy annyi a kisebb-nagyobb gyermek a jégpályán, hogy a felnőttek nem képesek ott mozogni és ez az idén még fokozottabb mértékben fog fellépni.

Szerintünk leghelyesebb volna a jelenlegi korcsolyapályát kiegészíteni s a tulsó oldalát az ifjuság, az iskolák részére átengedni.

Igy azután kivihető volna az is ami minden más városban meg van, hogy a főgimnázium és egyéb iskolák tanulói a korcsolyázással tartanak meg télen a tornaórákat a jégen.

Ha külön korcsolyatér lenne a tanulók számára, akkor elsősorban megszűnnék a panasz, hogy a felnőttek nem mozoghatnak a jégen szabadon a sok bugdácsoló, kezdő gyermektől, másodsor nem rontanak a jéget s harmadszor a tornaórákat a nedves, dohos lég-

T Á R C A

HIMFY DALOK.

Ajánlva: *Léay József* koszorus költőnek Miskolc.

ÖREG MALOM.

Szinva vizén, Avas alján
Öreg malom zuhogott.
Fehér a liszt... piros a lány...
Hej, de sokszor voltam ott!
Ottan nyílt ki kis angyalom
Szép szerelmünk rózsája
És a malom, öreg malom
Áldást zugott reája.
De lön idők fordulása...
Hej de más most a zugása!
Öreg malom jó barát:
Velem gondol sirva — rád!

A HAVASOKON.

Tündéri völgy virágirul
Büszke bérere néz a szem.
Itt alant vadrózsa virul; —
Hó van ott, más semmi sem.
Mily kiáltó, nagy ellentét!
Mégis sorsom képe ez:

Most a völgyben vagyok lent még
S vérem ifjan csörgödez;
Am az élet zord viharja
Fejem hóval betakarja
Mig (— vagy talán mielőtt —)
Elérem a hegytetőt!

AZ ÖRDÖG SZAVA.

Hozzád a szív örökre hív,
De bujában mit mivel?
Csatára hív, csatákat vív
A képzelgés szörnyivel.
Jaj de félek lenni ölelé!
De a sors oly mostoha...
Sir a lélek! nem emlélek
Megnyugovást már soha.
Csak a bu nagy: hej, másé vagy!
... Kábul az agy... erőm elhagy...
És az ördög sugja: hisz!
Egy golyócska célra visz.

Halmi Gyula.

B á n k b á n.

Bevezető magyarázat a fenti darab előadásához.
Írta: *Babits Mihály*.

Kedves ifjak!
Mikor idevezettük önöket, hogy a leg-

hiresebb magyar tragédiát velünk végig néz-
zék, nem minden aggodás nélkül, de sok
reménnyel jöttünk. — Vajjon — kérdeztük
magunkban — meg fogják-e önk mind ér-
teni ezt a remekművet, amelyen a nagyszel-
lemű költő ez előtt már majdnem száz esz-
tendővel épen nem gyerekek számára írt?
Az önk most fejlődő, táguló gondtalan lel-
kében helyet találnak-e azok a nagy érzések,
amelyek a kecskeméti buskomor költő ma-
gányos szívében egy nemzetnek csaknem
ezeréves fejlődési érzelmvilágából tömörültek
ezze? De reményekkel is jöttünk. Reméljük,
hogy a színpad eleven világításában belső
életté válik önk előtt az is, ami csak az
iskola padjaiból hallva tán pusztán szó ma-
radna; reméljük, hogy sokan lesznek önk
között, akik avval a nagy és örökre emlé-
kezetes lelki megindulással térnek majd haza,
melyet az igazi, nagy művészet első érintése
kelt a fogékony elmében; reméljük főleg,
hogy e megindulás egyszersmind a magyar
fiu lelkének megindulása lesz, aki fájón, de
büszkén kezdi sejteni fájának ezer keserű-
ségét, szenvedését.

Mert a Bánk bán első sorban magyar
darab: a magyar lélekre hat, mert magyar
lélek szól belőle: keserű, haragos magyar

körü tornaterem helyett a szabadban lehetne megtartani, a szabad természetben. Különben a régi, dohos, penészes levegőjű tornateremnek, mely most ezidő szerint bérelt helyiség, jövőre véget fog vetni az újonnan épült főgimnázium szép, és célszerű tornaterme.

Ezen kívül még egyéb is készlet bennünket e sorok írására. Az tudnillik, hogy soknak találjuk a 3 korona idénydíjat gyermekek részére.

A korcsolyázás olyan könnyen hozzáférhető, kedves sport, amelyet mindenki a legnagyobb kedvvel űz. De jól tudjuk azt, hogy csakis a gyermekkorban sajátítható el ügyesen, mert hiszen vajmi ritkán lehet olyan jó korcsolyázót látni, aki felnőtt korában tanulta volna azt.

Már most vegyük pl. egy családapa helyzetét, akinek felnőtt gyermeke tagja lehet a korcsolya egyesületnek, azokért fizet 10 kor. tagsági díjat s két kisebb gyermekéért 6 kor. idénydíjat. Így 16 koronába kerül neki a korcsolyázás, ami szegény embernek kissé súlyos adó. Erre ugyan azt mondhatják sokan, hogy aki sokalja, vagy nem bírja, menjen a berivoji patakra vagy az Oltra korcsolyáznai!

De nézzük más oldalról a dolgot. Hány szegény tanuló van, akinek vágyai netovábbja a korcsolyázás! De szülei oly szegények, hogy nem is mer arra gondolni, hogy pénzt kérjen szórakozásra.

Utána néz tehát és csekély tehetsége arányában munkát, tanítást vállal, hogy megszerezhesse a kedves időtöltést magának, ott akar korcsolyázni a rendes pályán, mert az Olton s másutt való korcsolyázás veszélyes lévén, és az iskolai törvények értelmében tiltva is van,

Erre is kell gondolni és nem szabad olyan árakat szabni a gyermekek részére, a melyeket csak a gazdagabbak fizethetnek, mert egy szegény tanulónál 2-3 korona nagy pénz!

Milyen káros hatással van az az ártatlan gyermeki lélekre, ha keservesen szerzett két koronát zsebében szorongatva irigy szemekkel nézi tehetősebb tanuló társát, akinek szülei fizethetik a magasabb, nagyobb díjat is.

Nem az irigység, elégedetlenség, a vagyonosabb elleni gyűlölet támad-e fel a fiu lelkében, amely káros tulajdonságok: előhaladását, szorgalmát is befolyásolhatják, megakadályozzák és ártatlan lelkét hemocskolják?

Szükségesnek láttuk ezt a kis pedagógiai fejtegetést, hogy megindokoljuk felszólalásunkat, melyet a korcsolyadíjakra vonatkozó panaszok inspiráltak.

Habár erre vonatkozólag pedig a korcsolya egyesület vághatja azt vissza, hogy az egyesület reuzálhasson, neki erre a díjakra föltétlen szüksége van. De hátha nem iratkoznának be oda a védett gyermekek?

Akkor is csak kevesebb volna a bevétele az egyesületnek!

Nem szabad a szegényebb gyermekek szórakozását kizárni s ezért legheylesebbnek tartanánk, ha a korcsolya egyesület figyelembe venné sorainkat s azok szerint járna el.

Vagy ha már lehetetlen az ár redukálása, hát akkor legalább a gyermekek, diákok díja ellenértékéért nagyobbítsa meg a korcsolyapályát egészen a Lichtféle ház elejéig s adjon szabad teret az ifjúságnak, hogy ne infesztálják azok a közönséget a futással s a különböző figurák, játékokkal.

—ő.

A munkás-gimnáziumokról.

Fogaras, 1908. dec. 23.

Nem régen jelent meg az Uránia magyar tudományos egyesületnek a munkás-gimnáziumokról szóló november havi titkári jelentése. Az Uránia m. t. egyesület, amelynek élén Erdély szülötte Molnár Viktor államtitkár áll, ez intézmények által bizonyos kapcsolatot akar létesíteni az alsó- és felsőfokú iparosoktatás között, ami eddig egyáltalában hiányzott.

Eddig a kenyérkereső pályára kényszerült fiúk hiába járták ki az alsőfokú kereskedelmi vagy ipariskola három osztályát, a felsőfokú kereskedelmi, vagy ipariskolába nem vették fel őket, miért is a művelődésnek és ezzel együtt a társadalmi emelkedésnek utjai örökre zárva maradtak előttük.

A munkás-gimnáziumok segíteni fognak ezen a bajon, mert előkészítenek a polgári iskola 4 osztályából való vizsgálatra. A tanítást nagyon egyszerűvé és könnyűvé teszi a szemléltető oktatás eszközeinek az alkalmazása; a munkás-gimnáziumokban ugyanis tízenként középiskolai tárgyat 144 órában (tehát a téli hónapok minden köznapján) képzetítés keretében adnak elő, az előadások teljes szövegét magában foglaló nyomtatott füzeteket pedig a hallgatók közt osztják szét.

Olyan fontos és életbevágó, nagyszerű ujitások ezek, amelyeket együttesen eddigelő egyetlen szabad tanítással foglalkozó intézmény sem alkalmazott, még kivétel képen sem, annál kevésbé olyan módon, mint az Uránia tette, mely a tanítás tervéhez kiválasztott tantárgyakat mind átíratva és fejezetenként a megfelelő vetítőképekkel felszerelte. Munkások számára ez az egyedüli jó pedagógiai módszer. A vetített képek nagyhatalással vannak rájuk, közvetve földézik a lélek impresszióit s hogy egy mondjuk, megörögzítettnek azon a „tabula rasan“ üres lapon, mely az ő lelki világukat jellemzi.

A füzetek pedig pótolják a jegyzeteket s lehetővé teszik az otthon való komoly tanulást. Ezeknek köszönhető a munkás-gimnáziumok gyors elterjedése.

lélek, melyben a szabadság jogos tüze ég. A Bánk bánt az érti meg igazán, aki nem az irodalmi remeket látja benne, hanem kiérzi azt, ami e látszólag annyira objektív drámával a lyrai hatást, az ódai korbácsolást, az olgíai megnyugtatót létrehozta. Megérti, hogy itt a nemzet legmélyebb lelke szól a nemzethez, mint az antik tragédiák koraiban hajdan a nép legmagasztosabb érzései nyertek ritmikus kifejezést. E hatalmas, bár tán öntudatlan lyrai cél szolgálataba szegődik Katonánál minden, amit a történelemből vagy mintáiból vett, az is: a tárgyválasztás, a korrajz, a shaksperei technika, a jellemzés, a nyelv csodálatos ereje melyben a szavak szinte ütnek és vágnak.

Maguk a dráma főalakjai, akikben annyi forró élet lüktet, a magyar léleknek annál erősebb, annál valószínűbb, mert egyénivé fejlesztett kifejezései. Bánk nem hőszerelemes, nem magyar Othello, mint Salvini, a híres olasz színész elképzelte és megjátszotta: magyar néző, magyar színész máshogyan érti őt. Bánk a sértett magyar, küzdelme a magyar hűség küzdelme a magyar haraggal: a magyar történelem örök tragédiája. Bánk ingadozása nem a hamleté; a szenvedő magyar lélek ingadozik benne, mint vándor

a hófúvásban. A banki sértődés, mely leülteti a sötét szövetség gyászasztalához, mely a lovagból gyilkost csinál, nem egyedül Bánké, hanem az egész nemzet sérelme az. Bánk büszkesége a magyar büszkeség: mert hallatlan az, hogy a teremtőjét kivéve más előtt előtt is térdre essen egy magyar. Bánk haragja a rettenetes magyar harag, mely mint ő mondja testét emészti, mert forrása fájdalom.

És így szól a nemzet lelkéből, más-más világitásban a diosó Petur, a szegény Tiborc. Látjuk a magyart minden oldaláról: a rang, ígéret és aranyhegyek zacskóba zárt szelével átitott magyart, a bus magyart, az édes reménység üvegszemével, a szegény magyart, a kit a természet arra szánt, hogy szülessen, éljen, dolgozzon, éhezzen, sanyarogjon és meghaljon. A legborzasztóbb mélységekbe megy le: a becsületes magyarig, a ki lopni tanul, a királytisztelő, asszonybecsülő magyarig aki királynét gyikol. Látjuk az erős magyart aki az első szent királytól kitett szabadságbeli jussait követeli és büszkén kiáltja: Üsd az arcát magyar, ki bántja a tied. Látjuk a gyenge szelid magyar asszonyt kit mint a legszegényebb férgecskét, védtelenné alkotott a természet. Látjuk a

mohón fellobbant magyar hazafiságot: diosó fejesillag — lopott fény — mondja Petur; látjuk az őszinte, szókimondó magyart: a magyar sosem alattomos mondja Petur. Ily őszinte szókimondó a költő: kérérlhetetlen szigorral rajzolja nemzetét, nemzetének, nem szépit, nem nagyit: azért lesz alkotása szép és nagy!

Nem akartam kedves ifjak, sem esztétikai méltatást, sem írói jellemzést mondani Bánkról vagy a költőjéről. Tankönyveikben ezt sokkal szebben megfogják találni: csak figyelmeztetni akartam önöket a főszempontra amelyből Bánk bánt néznünk kell. Tudom, hogy nem értettek meg egészen: nagyon nehéz és hosszú lett volna e dolgokat egy mondanom el, hogy egészen megértsenek, s ki tudja sikerült volna-e egyáltalán. De azt remélem, hogy ha a mai előadás után visszagondolnak szavamra, jobban fogják érezni azoknak értelmét, s azt szeretném remélni, hogy az előadás hatása alatt előveszik otthon a Bánk bánt és elolvassák magukban is, hogy még jobban megértsék. Nem egyszer kell látni vagy olvasni ezt, hanem lelkünk állandó táplálékává és örökös kincsévé kell tennünk, hogy szépségét és igazságát mentől mélyebben élvezhessük.

Ez a mozgalom hazánkban október és november havában nagy mérveket öltött.

Eleinte mi tétlenül, várakozó állásponttal szemléltük a dolgok folyását, hogy annál jobban megfigyelhessük ezt az új — eddig-élé nálunk — teljesen terra incognita féle intézményt.

Most azonban, látván a nagy mozgalmat, lehetetlen már elzárkózniuk előle s ennek a megvalósítását most már mi is sürgetjük Fogarason, annyival is inkább, mert már a fővárosi lapok kilátásba helyezték ennek Fogarason való felállítását is.

Hogy milyen égető szükség van olyan intézményekre, melyekben a hazai kis és középipar fiatal munkásainak 60000 főre menő nagy tömege középiskolai irányú továbbképzésben részesülhet, kitűnik az abból, hogy a mozgalom eddig 85 helyen indult meg. Ezek közül 58 helyen a munkásgimnázium megalakult, december 1-én pedig 4 városban kezdődött meg a tanítás.

Remélhetőleg 1909. január havában már mi is meg kezdjük. S különösen kiemeljük azt, hogy a munkásgimnáziumok élén mindenütt a legkiválóbb emberek állanak, akik vállvetve azon fáradoznak, hogy a tanítás költségeit előteremtsék és a jövőre nézve is biztosítsák.

Mivel Major Károly dr. agilis kir. igazgatónk városunkban a szabad liceumot már meghonosította, legcélszerűbbnek talál-
nánk, ha azzal hoznák kapcsolatba a munkásgimnázium előadásait is.

Reméljük, hogy ezen felszólalásunkat rövid idő múlva eredmény, siker fogja koronázni.

Halmy Gyula.

H I R E K.

Lapunk előfizetőinek, munkatársainak és t. olvasóinak boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk!

— **Személyi hir.** Széll József vármegyénk szeretett főispánja s bájos neje Pekry Olga ömértósága a karácsonyi ünnepeket apósánál, illetve szüleinél: Pekry Sándor nagybirtokosnál töltik Dicsőszentmártonban. A főispáni pár f. hó 21-én a vármegyei közgyűlés után a délutáni fél öt óras vonattal utazott el Fogarasról Dicsőszentmártonba, honnan, — az ünnep után — főispánunk Budapestre utazik az újévi üdvözlések eszközlése céljából s így a főispáni pár csak 1909. január elején tér vissza Fogarasra. Boldog ünnepeket és jó mulatságot kívánunk nekik.

— **Eljegyzés.** Tas Kálmán áll. főgimnáziumunk rokonszenves, fiatal tanára, arany fiataiságunk egyik közkedvelt alakja a karácsonyi ünnepek alatt tartja eljegyzését Szápáron (Veszprémegeében) Krystufek Margittal. Krystufek Ferenc szénbánya-igazgató bájos és művelt lelkületű leányával. Az eljegyzéshez mi is őszintén gratulálunk.

— **Elítelt parajozok.** A brassói kir. törvényszék a napokban Baráczy Béla ügyvédjelöltet négy napi, Herszényi Andor ügyvédjelöltet pedig két napi államfogházra ítélte párviadal vétségéért.

— **Apostolok oszlása.** Hosszu négy hónapi diligencia után végre érkezett a rekro-

áció, amikor is a nebulók nagyrésze itt hagyja Fogarast és elszéled a szélrózsa minden irányában. A fiatal tanárok közül is többen eltávoztak, hogy a nehéz zizifuszi munka után kipihenjék a lélek és test fáradoalmait. December hó 23-ától kezdve 1909. január 3-áig bezárólag respirium van, a mikor nem parancsol: „se a bíró, se a pap, csak aki kenyeret ad!” Menjetez hát vigan, boldogan ünnepelni, hogy azután fölfúszott erővel, szívvel, lélekkel fogjatok hozzá a félbe-hagyott munkához.

— **Zernesti bűnesetek és kihágások.** 1907-ben Zernesten előfordult 265 bűneset és kihágás. Kiderített az ottani csendőrség 263-at. Elfogtak 54. Feljelentetett 482. 1908. november 30-áig előfordult 338 eset. Kiderített 333. Elfogtak 45 bűnöst. Feljelentetett 533. Tehát ezekből láthatjuk, hogy az ez évi bűnesetek és kihágások száma jóval meghaladja a tavalyit. Különbön ügyes és erélyes őrsvesető van Zernesten Páll Dávid személyében, aki Fogarason is huzamosabb ideig volt a csendőrségnél.

— **Helyreigazítás.** Lapunk legutóbbi számában, az áll. polg. leányiskola februári hangversenyéről szóló hírlinket oda kell helyesbíteni, hogy nem február 12, hanem február 13-án lesz Botta Anna a polg. leányiskola köztisztelőben álló, agilis igazgatónője indítványára. A kiváló tantestület lelkesedéssel fogadta és szorgalmasan folynak a próbák. Reméljük, hogy siker koszorozza a nemes célu munkát, mely a növendékek művelődése, csiszolódása mellett jótékony hasznót is hajt.

— **Színházi kritikánkat** e héten nagyon rövidre kell szabnunk. Egyrészt, mert lapunk vasárnap helyett ünnep első napján: pénteken jelenik meg, másrészt, mert az ünnepre való tekintettel darabisméltések, zó-naelőadások mentek. Hosszabban csak a Varrázkeringő mult szombati előadásáról írhatunk, mint amely kitűnően sikerült. Sellő René meglepően ügyes, eleven és szép volt, minden elismerést megérdemel. Szathmáriné kitűnően játszott, mint mindig. Albert Gizi is bájos volt. Korda ebben az épen neki való szerepben teljesen megállta helyét, nagyon tetszett, ez az ő igazi terrenuma, az operett. Szathmári és Bogyo is sokat nevettek a közönséget, bár az egyes drasztikus jeleneteket nagyon aláhuzva adták elő. A pikkoló kuplé nagyon szép volt. Vasárnap délután Bánkban, este János vitéz került színre, ügyesen bemutatva, gördülékeny, jó előadásban. Hétfőn félhelyekkel, zsufolt ház előtt a Fuzsitus kisaszony címszerepében excollált a bájos Jobay Nusi. Kedden a Császár katonái, Földes Imre remek drámáját deprinált, rossz előadásban láttuk. A máskor ügyes Kulinyicsunya volt abban a parokában és hadart. Szathmári betegsége miatt Liptau ugrott be, rémesen kifestve. Korda kiváló, Bogyo és a többi jók voltak. Kovács nem. Pelsőczinek egy szavát sem értettük. Pogány egy kis szerepben megint élénkséget vitt a sok helyen unalmasan, egyhanguan ledarált darabba, amelyben különösen a Korda és Bogyo közt lefolyt val-latási jelenetben lüktetett élet. Szerdán a Bányamestert, ezt a kedves kis operettet adták elő. Hires, gyönyörű zenéje el-bájolta a közönséget. A régi operettek drasztikusságok nélkül hatnak, sokkal is többet érnek a léha, üres, ujaknál. A két bájos, fiatal primadonna Sellő és Albert elra-

gadóan szép, eleven és ügyes volt. Szathmáriné nagyon tulzott néhol. A férfiszereplők egytő-egyig kifogástalanul játszottak és gyönyörűen énekeltek. Csütörtökön szünet volt. Pénteken Tolone, szombaton délután Az asszony verve jó, este rendes helyárrakkal: Milöcker remek zenéjü hires operettje: A komédiások kerül színre. Ezennel ismét egy sikerekben gazdag hetet zárhatunk le.

H. Gy.

— **Halálozás.** Dr. Mártonffy Lajos, a szamosújvári állami főgimnázium igazgatója, alig pár napi, de súlyos betegség után elhunyt.

— **Zászlószentelés.** Mint értesülünk a Fogarasi Magyar Dalegyelet zászlója már a napokban megérkezik. A zászlót a „Pannonia” budapesti zászlógyár szállítja s talán első ily zászló, amely teljesen magyar kéz munkája. A selymét a szentgotthárdi selyemgyár szállítja. A zászlószögek már is megérkeztek s néhány nap múlva több bizottság juttatja el azokat az illetőkhöz. A magyarság, amely itt mindig a békét, összhangot ápolta, ez alkalommal is jelét adja ennek. Vajha a szép ünnepély a teljes egyetértésnek és a megértésnek előmozdítója lenne. A próbák javában folynak s a legszebb eredményt ígéri. A műsor változatosága is érdekklődést fog kelteni. A siker biztosítékát pedig abban korossük első sorban, hogy a zászlóanyai tisztet ömértósága Széll Józsefné örömmel elfogadta. Jövő számunkban talán többet is mondhatunk.

— **Uj! uj! a lakbér.** Hónapok óta egyebet sem vártak a tisztviselők, mint a lakbér rendezést. Busás karácsonyi és újévi ajándékot reméltek pl. Fogarason évi 600, 900 koronáról beszéltek. A tegnapi hivatalos közlöny hozza, hogy Fogarast az V. fizetési osztályba sorozták s így sárkánnyal áll egy nivón, vagyis a lakbér 20 koronával fog csak emelkedni a IX. rangosztályu tisztviselőknél. Így tehát 480 kor. helyett kerek 500 kor. lesz. Tehát még ez a többlet „borravalóra is kevés!” De nem esoda, mert hiszen nekünk nem volt szószólónk ez ügyben, míg Marosvásárhely, Brassó stb. óriási akciót fejtettek ki. Szegény tisztviselők szomorú újév lesz ez!

— **Karácsony.** Ilyenkor nem csak a gyermekek, hanem a nagyok is, gazdagok és szegények, egyformán várják a Jézuskát. Hogy a gyermeki öröm milyen boldoggá teszi a jóttevő sziveket és fényt vet a rideg valóra, annak fényes bizonyosságát láthattuk e hó 20-án vasárnap amikor a róm. kath. iskolában, Széll Józsefné főispánné kezdeményezése és buzgolkodása folytán a gyermekek nagy örömmel boldogsággal elteleve részesültek a jószívü angyalok ajándékában. Heller Frigyes és neje megható szeretettel és fáradhatatlansággal rendezték a gyönyörű ünnepélyt, amelyen Széll Józsefné főispánné és Simon Jenő róm. kath. rendfőnök elnöklete alatt a sok előkelő közönség jelenlétében a kedves gyermekek énekeltek, szavaltak, imádkoztak a nagy karácsonyfa alatt. Boldogan köszönve meg az angyal jószágát amely hasznos és izléses ajándékokban nyilvánult. A gyönyörű jelenet könnyeket fakasztott a jelenlevők szemében és magasztos, nemes érzéssel szívében távozott mindenki a jótékonyosság eme kedves ünnepegeről.

— **A postal órák.** Lapunk egyik legközelebbi számában írunk már a postai órákról s a levelek kézbesítéséről azt t. i. hogy vasárnapokon csak délelőtt 11-ig van hivatalos óra s azután a posta egész nap zárva van.

Most újabb panaszokat hallottunk, hogy kisebb ünnepnapokon is csak délelőtt 11 óráig vannak a hivatalban s azután zárva van. — Nem tudjuk, hogy házi órarend-e ez, vagy elővan írva? De mióta megváltozott a vasut közlekedése, illetve a fogaras-brassói vasut is kilelt építve, kérjük, hogy *ünnep és vasárnapokon délelőtt 12 óráig legyen nyitva* a posta, hogy a közönség a posta csomagok küldeményekhez még aznap hozzá juthasson s ne kelljen várnia azért másnap reggelig, kérjük továbbá, hogy naponta kétszer kézbesítsenek a levélhordók délelőtt és este 7 óráig, hogy a Szeben—Brassó felől jövő küldeményeket még aznap megkaphassa a közönség.

— **Galaciádák.** „Miről nem szólott rég az ének, mióta lant és duda szól?” Galacról! Pedig érdekes kis hely ám az az Olton tul, melyet már vámmentes vashid köt össze Fogarassal, nem úgy mint bajdan a nagy bárka a XIV. századból s azután komp, a melyet régen elfelejtettek az emberek, de Galac? él ám és uralkodik! Nem régen történt ott az alábbi két história, melyeket kuriózum képen ide iktatunk: I. A házassági akadály. Egy fiatal házaspár megjelent a mult év augusztus havában az anyakönyvvezető előtt s annak rendje és módja szerint bejelentette, hogy házasságot akarnak kötni s miután az okmányok rendben voltak, szabályszerűen kihirdették őket. Két hónap mulva újból megjelent a vőlegény, de más menyasszonnyal, s kijelentette a férfi, hogy az első házasságkötési szándéka füstbe ment, kéri kihirdetését ezzel a leánnyal! Ez is megtörtént. Erre jó háromhónapi hallgatás következett és ekkor újra megjelent a dupla vőlegény, de nem a harmadik menyasszonnyal, hanem? az elsővel, mondván, hogy szíve ahhoz huz. Az anyakönyvvezető a „frátye“ kívánságát teljesítette is. Csak most sült ki, hogy a hozomány fölött különböztek volt össze apjával, mert a bivalyborjut nem akarta a hozományra ráadni, de látva, hogy a leendő vő nem komédiázik s más leányt akar elvenni, ráadta a borjut végre s most az új pár boldogan simogatja házasságuk egykori akadályát: a kis bivalyborjut. II. „A szökés párosan.“ „Az asszony ingatag!...“ még az egy napos friss asszonyka is; példa rá a nem régen történt pikáns história. Nem régen került össze egy szerelmes pár. A boldog férj a mennyegző napján isgatottan várta a gyújtó percekot, Mohamed mennyországát, midőn egyesülhet ideáljával... De mindjárt házasságuk hajnalhasadásán a két személyes kis vigjáték három személyes drámoletté változott. Jött egy harmadik személy, a friss asszonyka hajdani udvarlója az ismerős operett áriát dudolva: „A szökés párosan!“ s a melódit tette változtatta. A rendőrség most meg követeli a megsalt férj jogát: a menyecskét, de az intrikus nem akarja előadni, sem tartózkodási helyét megnevezni. Így tehát megint megfordult a drámolett s lett belőle: tragédia! Az intrikus „asszony-szöktetés“ címén karcerbe kerülhet s ott azután eldudolhatja: „A szökés párosan!“

— **Lerombolt állami iskola.** Dévához közel van egy kis román falu, Martinezsd.

Itt most épült fel az állami iskola. Az iskolára természetesen magyar címtáblát tettek fel, mely három színnel volt festve. A román lakosság megrohanta az iskolát és elakarta távolítani a címtáblát. A főbíró megmagyarázta, hogy a magyar címer használatát a törvény írja elő, mire a tömeg látszólag megnyugodva eltávozott. Közben lelketlenül izgaták nyilván felbujtották a lakosságot, mert az új folyamán egy fanatizált csapat körülvette ez iskolát és földig lerombolta. Az esetről azonnal jelentést tettek a kultuszminiszternek. A falut csendőrség szállta meg. A tetteseket nyomozzák.

— **Tifusz Nagyszébenben.** A tifuszbetegség száma mult szombaton 364 volt; vasárnap 5, hétfőn 9 újabb megbetegedés fordult elő. Meggyógyult 3; hétfőn volt tehát a betegek száma 375. A katonaságnál a betegek száma 96.

— **Közigazgatási gyakornokok előléptetése.** A belügyminiszter a következőkről értesítette a törvényhatóságokat: A belügyminiszteri körrendelet szerint a közigazgatási gyakornokok a magasabb segélydíj-fokozatokban előállott üresedéshez képest lépnek elő. Ezen rendelkezés az előléptést sem újabb kinevezéstől, sem valamely más feltételektől — a beállott üresedést kivéve, — függővé nem teszi. Ebből önként következik, hogy a közigazgatási gyakornokok, ha valamely magasabb segélydíj-fokozatban üresedés áll be minden újabb kinevezés nélkül lépnek elő, és pedig akként, hogy a következő alacsonyabb segélydíj-fokozatban leghosszabb idő óta szolgáló közigazgatási gyakornok kerül a megüresedett magasabb segélydíj-fokozatba. Az alispán az üresedés beálltát követő hó első napjától az arra igényjogsult gyakornoknak a magasabb segélydíjat a saját hatáskörében utalványozza és a közigazgatási gyakornokok előléptetése a vármegye főispánjának esetről-esetre bejelentendő. A fokozatos előléptetések következtében a legalacsonyabb segélydíj-fokozatban megüresedő közigazgatási gyakornoki állás betöltése természetesen a főispán kinevezési jogkörébe tartozik.

— **Az önkéntesek szolgálatban.** A közös hadügyminiszter elrendelte, hogy a gyalogságnál és a vadászoknál szolgáló egyéves önkéntesek havonként egyszer ügyeleti- és őrszolgálati szolgálatot teljesítsenek.

— **Az új adóhivatalok.** Az 1909. évi állami költségvetésbe fölvevett 4 új kir. adóhivatal felállításának előkészületei oly irányban folynak, hogy azok júliusban működésüket lehetőleg megkezdhesék.

— **Az adóhivatali tisztviselők elnevezése.** A jövő évi állami költségvetésben már VII. fizetési osztályú adópénztárnokok és VIII. fizetési osztályú ellenőrök is szerepelnek. A Pénzügyigazgatás című szaklap az új állásoknak új megfelelő elnevezést ajánl. A VII. fizetési osztályú pénztárosok az állampénztárra keresztelendő adóhivatal élére állampénztári tanácsos, a VIII. fizetési osztályú ellenőr pedig főellenőr nevet nyerhetne. Az adóhivatali segéd lehetne ellenőr vagy I. osztályú adótiszt.

— **A baromfityesztésből mikép lehet állandó és nagy jövedelmet biztosítani?** A legutóbbi években rohamosan emelkedett nemcsak hazánkban, de a külföldön is a hus ára. Természetes következménye lett ennek aztán az, hogy a közönség a baromfihus és tojásfogyasztást óriási mérvben fokozta s így a baromfi és a tojás ára is lényegesen emelkedett. Kétségtelenül bebizonyított pedig az, hogy a legolcsóbban állítható elő a baromfihus és tojás, csak tudni kell annak módját, mert ismeretes dolog az, hogy nem minden baromfi való hus- vagy tojástermelésre s nem minden vidéken lehet az egyik, vagy másik tenyésztési irányt sikeresen folytatni. Ezen fontos tenyésztési ágazat kellő fellendítésére nagyon jó eszközünk van s ez a Hreblyay Emil állattenyésztési m. kir. felügyelő baromfityesztő szerkesztésével hetenként megjelenő „Baromfityesztés“ című szaklap, mely immár újévtől kezdve a 7-ik évfolyamba fog lépni. Ezen képes heti szaklapot a szerkesztőség (Kolozsvár) mindenkinek, a ki levelezőlapon oda fordul, 3 héten át ingyen és bérmentve küld mutatoul, mert a szerkesztő azt akarja, hogy e házagpótló lapot minden tenyésztő megismerje s abból állandó és nagy haszna legyen. A „Baromfityesztés“ felöleli ez a legteljesebben tárgyalja a gazdasági és sportbaromfi, ónekl- és diszmadár, galamb és házinyultenyésztési és értekesítési kérdéseket. Földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek, kisgazdák, iparosok és magánzók egyaránt haszonnal és élvezettel olvashatják a „Baromfityesztést“, a magyar baromfityesztési ügy igaz barátját. Előfizetési ára: egy évre 10 kor., félévre 5 kor. Előfizetési pénzek e cím alatt: „Baromfityesztés“ szerkesztősége Kolozsvárra küldendők.

— **A kamat.** A napokban beállított egy vidéki „frátye“ az adóhivatalba, hogy holmi illetékeket kiűzessen. Az adótiszt kiszámítja még neki többek közt azt, hogy 80 fillér késedelmi kamatot is kell — fizetnie. Az atyafi kézzel-lábbal tiltakozott ez ellen, később könyörgésre fogta a dolgot s végül azt mondja, hogy bár egy pohár pálinkára való engedjenek el neki a kamatból. Az adótisztet untatta már a sok beszéd és siránkozás s azt mondta neki kategorice: „Ha még több szót mond, annyival nő a kamat!“ S úgy tett a tisztviselő, mintha a kiejtendő szöket jegyezne. Erre azonban úgy megzsepent a „báde“, hogy még harapófogóval sem lehetett volna belőle kihuzni egy szót sem. Mikor elment is fejével bólintott. Bizonyára azt hitte, hogy még a: „Salutare domnule!“ szóért is kamatot kell neki fizetnie.

— **Elkallódó milliók.** Ha megtekintjük a hivatalos sorsolási jegyzékeket, azt látjuk, hogy évről-évre óriási mértékben nő a fel nem vett nyereményeknek, az ugynevezett hátralékoknak a száma. Ez azért van mert a sorsjagybirtokos közönség felületesen vizsgálja meg koronkint a huzások eredményeit. Ennélfogva, a kinek sorsjegyei és más értékpapirjai vannak, arra nézve rendkívül fontos egy megbízható sorsolási lapnak a járátása. Ilyenként ajánlítható a „Pénzügyi Hírlap“ melynek sorsolási részét a „Pénz-

! **Legszebb és leghasznosabb** karácsonyi és ujévi ajándék — egy valódi **Singer varrógép** **Sárközzy,** mechanikus gépraktárból (Bethlen-u. 4. sz.) !

ügyi Utmutatót* ugy a m. kir. belügyminiszter mint a m. kir. pénzügyminiszter és a m. kir. kereskedelemügyi miniszter mint megbízhatóan és pontosan szerkesztett lapot hivatalosan ajánlottak. A lap olcsó, mert egész évre az előfizetés csak 5 koronába kerül és ezért még január elején minden előfizető kap egy Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyvet, a mely sok hasznos tudnivalón kívül közli a hivatalosan kimutatott kátralekosok azaz azon sorsjegyek számait, a melyek bár régebben kisorsoltattak, kifizetésre bemutatva még nem lettek. Az 5 korona előfizetés a kiadóhivatalba küldendő be postautalvánnyal (VII. Rákóczi-ut 44. szám alá.)

× A magyar újságírás szenzációja! A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja! A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérlelhetetlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Felelős szerkesztő: Hacsak Géza. Naponként 125.000 példány! Egy szám 2 krajcár. A Nap előfizetési ára: Egy évre 16 kor., fél-évre 8 kor., negyedévre 4 kor., egy hónapra 1 kor. 40 fillér.

× Fidibusz! A legkitűnőbb magyar élclap. Páratlan népszerűség. Remek szöveg, pompás képek! Mesésen olcsó! Egy szám 6 krajcár. A Fidibusz előfizetési ára: Egész évre 6 kor., fél-évre 3 kor., negyedévre 1 kor. 50 fillér, egy hónapra 50 fillér. Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal: Budapest, Rókk Szilárd utca 9.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre és cikkekre nem válaszolunk.

V.-né J. L. Miskolc. Köszönjük. Jön! Megboldogult szerkesztőtársunk sirját belengte az új hó, nem ébresztenek ezek az ártatlan hópelyhek Nagyságod lelkében valamiféle költői gondolatokat? Ha igen, úgy várjuk azokat és örömmel közöljük. Üdvözlés!

Szinész. Mi ismerjük ezeket a darabokat mind. Tartalmuk: „Poétikánkban“ benne van. Így tehát a méltó és igazságos kritikát megtudjuk írni róla.

H. J. Helyben. Egy pár fiatal, szép naiva akad közöttük, akiknek mi is szeretnénk partnereit lenni.

B. K. Helyben. Nincs vaj a fejünkön, nincs üvegből a házuk! Lapunkat terrorizálni nem lehet! A bünt nem takargatjuk! Igazunkat nem engedjük! „Fiat iustitia, aut pereat mundus!“

Dr. L. B. Fogaras. Az aktuális tárcák eddig kiszorították, de az ujévi számban okvetlen jönni fog. Üdvözlés.

V. K. Zombor. A kért lappéldányokat elküldtük. Az új tárcát megkaptuk. Köszönjük. Üdvözlés.

Kiváncsi. Mi nem aspirálunk semmiféle tisztságra, sem zsiros állásra. Semleges területen akarunk — függetlenül — mozogni; mert így jobban, szabadon megmondhatjuk az igazat, nem lévén a kezünk megkötve.

Kulisszatitkok. Jövő számunkban jönni fog. Türelem.

Kiváncsi. A kérdezettek nevei: Kulinyi Karola, Albert Gizi, Jóbai Nusi és Sellő René.

Ezredes. Budapest. A kért szinészről nincs ez idő szerint itt Fogarason a társulatnál.

Karolához. Küldje egyenesen hozzá!

Nem közölhetők. „A légy ott“, „A pásztororák“, „Forrócsók“, „Melpoméne“, „Thália papnői“, „Máthé Márton“ stb. . .

Kritikán aluliak. „A szentpáli csata“, „Ballag a pásztor“, „Vorsuss karozoló“ stb.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

TRIERFELD DÁVID.

Vigyázz! Sok értéketlen utánzatot kínálnak.

A készlet gyorsabb eladhatása miatt

Caspari Frigyes

és Tarsai

Medgyes (Nagyküllöm.)

faiskolái

leszállított áron ajánlják összes faiskolai cikkeiket u. m.: magonc, kőmagu és csontar gyümölcsfákat, pószméte és ribiszke cserjéket, mainákat, földiepret-diszcserejéket, gyümölcsfa vadonocokot, sövénynek valót, tullevelu fakat, rozszakat stb.

Arjegyek kívánatra bérmentve.

Kiadó

egy csinosan butorozott szoba és előszoba Dr. Hochmann házában.

Hirdetések

felvételnek a lap kiadóhivatalában.

!! A magyar újságírás szenzációi !!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja.

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérlelhetetlen szószólója

Főszerkesztő: Braun Sándor. Felelős szerkesztő: Hacsak Géza.

Naponként 125.000 példány!!

— Egy szám: 2 krajcár. —

A Nap előfizetési ára:

Egész évre 16.— K. | Negyedévre 4.— K. | Fél-évre 8.— K. | Egy hónapra 1.40 K.

FIDIBUSZ

A legkitűnőbb magyar élclap!

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg! Pompás képek!

Mesésen olcsó!

— Egy szám: 6 krajcár. —

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre 6.— K. | Negyedévre 1.— K. | Fél-évre 3.— K. | Egy hónapra .50 K

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Rókk Szilárd-u. 9.

Kotta újdonságok.

Kaphatók: Thierfeld Dávid könyv-, papir- és zeneműkereskedésében.

Fráter Lóránd, 100 dal zongorára, énekre	K. fill.	3.—	Bákirálynő, magyar szöveggel	K. fill.	3.—
" " 3 magyar népdal	"	2.—	Varazskeringő, I—II. füzet, egyveleg á	"	6.—
" " 100 szál gyertya, 100 itce bor	"	2.—	" teljes operett	"	6.—
Tatárjárás, egyveleg I—II. füzet á	"	3.—	"	"	2.40
" Keringők	"	2.40	A Modern Betyár	"	1.80
" Indulók	"	2.40	Csibikém, kuplé	"	1.80
Dollárkirálynő, egyveleg I—II. füzet á	"	3.—	Esti dal	"	1.80
Dollárkeringő	"	2.40	Vera Violetta, Operette 1 felvonásban	"	3.—
Dollárkirálynő, Ringbrein dal	"	1.80	120 magyar dal album, írta Huber Sándor	"	3.—
Csók király, 1 füzet	"	3.—			

Ugyesintén nagy választék mindenféle klasszikus kottákban, számonként 24 fillár. Nagy választék a GERŐ féle zeneműtárban
1 szám ára 20 fillár.

K Ö H Ö G É S !

A ki saját magát vagy gyermekeit köhögés, rekedtség, torokhurut, görcs és számarhurutos köhögéstől megmenteni akarja, vegye az orvosilag kiprobált és ajánlott

Kaiser-féle

mell-Caramelleket

a 3 fenyő jellel

5500 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány.

Csomagja 20 és 40 fill

Szalencje 80 fillár.

Kapható: Hermann J. P., dr. Kontesveller Károly gyógyszerárában és F. A. Pildner Steinburg orvossalhoz címzett gyógyszerárában.

Ház eladás.

Az Olt-utcai WALTER ISTVÁN melletti ház szabad kézből

ELADÓ.

Venni szándékozók bővebb felvilágosításért KRAUS SAMUEL-hez
Görög-utca 70. sz.
sziveskedjenek fordulni!!

Hirdetések jutányos árban felvételnek e lap kiadóhivatalában.

PÉNZ

Kieszközlünk 1800 K évi fizetéstől kezdve köztisztviselőknek és katonatiszteknek a legtöbb esetben kezes nélkül, kötelezvényre 10-30 éves törlesztésre 6-6 1/2% kamattal. Régi tartozásokat előnyösen konvertálunk. Minden köztisztviselő tegyen hozzánk kérdést a szükséges kölcsön tárgyában, mert vállalatunk a legnagyobb bankokkal állván összeköttetésben, módunkban áll az egyáltalán elérhető legnagyobb összegű kölcsönt a legelőnyösebb feltételek mellett kieszközölni.

Levélbeli kérdésközlésénél okvetlen megirandó a kölcsöntkérdő neve, állása, lakhelye, kora, szolgálati ideje, fizetése, fizetését terhelő tartozások összege és hogy van-e biztosítási kötvénye. Ezek közlése után mi díjtalanul részletes felvilágosítással szolgálunk. Előleges költséget nem kérünk, a közvetítési díj pedig a kölcsön felvétele után fizetendő.

Váltókölcsönt magánosoknak, tárcáhitelt nagyobb kereskedőknek, vállalkozóknak stb. továbbá kölcsönt biztosítási kötvényre, sorsjegyekre, értékpapírokra, katonai házassági óvadékokra, vidéki takarékpénztárak és bankok részvényeire egy nap alatt legelőnyösebben folyósíthatunk. Kérdésközléshez válaszbélyeg csatolandó.

Gerő Testvérek,

törv. sz. bej. hitelvállalata: Budapest, VIII. Rákóczi-ut 57. sz.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cement-Gyár

Brassóban.

Fogarasra kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedésében.

Ny. Thierfeld Dávid könyvnyomdájában, Fogarasra.